

RUBRIEK 5: VEILIGHEID EN DEFENSIE   (1) Fonds voor interne veiligheid   (2) Uniemechanisme voor civiele bescherming (rescEU)

BEVOEGDE ACTOREN BINNEN DE EUROPESE INSTELLINGEN

Europese Commissie	Interne veiligheid: Directoraat-Generaal Migratie en binnenlandse zaken (HOME) RescEU: Directoraat-Generaal Europese Civiele Bescherming en Humanitaire Hulp (ECHO)
Raad van de EU	Raad Justitie en Binnenlandse Zaken
Europees Parlement	Commissie Veiligheid en defensie (SEDE)

INHOUD

Context van het initiatief	Interne veiligheid: Dit voorstel voorziet in de oprichting van het Fonds voor interne veiligheid. Het fonds is erop gericht om bij te dragen aan de verwezenlijking van een hoog niveau van veiligheid in de EU, in het bijzonder door grensoverschrijdende samenwerking en informatie-uitwisseling tussen onder andere autoriteiten, zoals politie en justitiële autoriteiten, te faciliteren. RescEU: Dit voorstel is een centraal onderdeel van de agenda van voorzitter Juncker voor een Europa dat beschermt. Dit initiatief komt er na de meer complexe en frequente natuurrampen waarmee veel Europese landen de afgelopen jaren werden geconfronteerd. Een essentieel onderdeel van het voorstel is de oprichting van rescEU, een reserve op Europees niveau van civiele-beschermingscapaciteit, zoals blusvliegtuigen, speciale waterpompen, stedelijke zoek- en reddingsoperaties, veldhospitals en medische noodteams. De reserve dient ter aanvulling op de nationale middelen en zal worden beheerd door de Europese Commissie om landen te helpen die worden getroffen door rampen zoals overstromingen, bosbranden, aardbevingen en epidemieën.
Doelstellingen van het initiatief	Interne veiligheid: Het fonds zal financiële ondersteuning bieden bij de realisering van een aantal belangrijke beleidsdoelstellingen: - Terrorismebestrijding; - De aanpak van radicalisering; - De bestrijding van zware en georganiseerde criminaliteit; - De aanpak van cybercrime; - En de bescherming van slachtoffers van criminaliteit. De Commissie beoogt daarnaast door middel van het voorstel meer flexibiliteit te bewerkstelligen in het beheer van het Fonds voor interne veiligheid waardoor financiering gericht is op de prioriteiten van de EU

	en andere activiteiten die toegevoegde waarde creëren op EU-niveau. Het voorgestelde Fonds voor interne veiligheid komt in plaats van het huidige instrument ISFPolitie en bevat dezelfde elementen. Het Geïntegreerd Grensbeheerfonds vervangt het huidige instrument ISF-Borders, omdat de Commissie streeft naar beter en meer geïntegreerd beheer van de buitengrenzen van de EU. Gelet op de samenhang van het veiligheidsterrein met andere beleidsterreinen, zien andere fondsen ook op bepaalde veiligheidsterreinen, zoals grensbewaking onder het nieuwe Geïntegreerd Grensbeheerfonds. Ook is er synergie met het Cohesiefonds, Horizon Europa, het Digitaal Europa fonds, het Europees Sociaal Fonds+, het Rechten en Waarden Programma en, gelet op de evidente link tussen veiligheid en justitie, met het Justitie Programma. Het Fonds voor interne veiligheid bestrijkt ook de externe dimensie van interne veiligheid waardoor bij de implementatie van het Interne Veiligheidsfonds afstemming met de externe financieringsinstrumenten nodig is. RescEU: Als zich een ramp voordoet, kunnen de lidstaten en derde landen een beroep doen op het Uniemechanisme voor civiele bescherming. Dit zorgt voor samenwerking en coördinatie tussen de EU en de lidstaten bij de voorbereiding en reactie op door de mens of de natuur veroorzaakte rampen. Het doel van dit voorstel is een sterkere collectieve respons op Europees niveau, en betere preventie- en paraatheidscapaciteit. Om deze algemene doelstelling te verwezenlijken heeft rescEU drie hoofddoelen: 1. Vergroting van de totale capaciteit van de EU om te reageren op rampen. rescEU biedt een speciale reservecapaciteit voor civiele bescherming, die deels door de EU en deels door de Europese pool voor civiele bescherming (een vrijwillige pool van vooraf toegezegde responsmiddelen die in EU-operaties kunnen worden gebruikt) wordt beheerd. 2. Verbetering van de preventie van en paraatheid om te reageren op rampen op zowel nationaal als EU-niveau, door de risico's die de lidstaten lopen doeltreffend te beoordelen en op basis daarvan zo nodig adviezen en aanbevelingen voor investeringen te formuleren. 3. Bevordering van een snelle, doelmatige en gecoördineerde reactie op rampen, waarbij een centrale rol is weggelegd voor het Coördinatiecentrum voor respons in noodsituaties van de Commissie. Dit vierentwintig uur per dag en zeven dagen per week inzetbare coördinatiecentrum behandelt de hulpverzoeken van de deelnemende landen en waarschuwt zo nodig de andere landen.
Beleidsopties	/
Verwachte effecten van het initiatief	Interne veiligheid: Verhoging van de veiligheid in de Unie door het aanpakken van grensoverschrijdende gevaren en bescherming van slachtoffers van criminaliteit. RescEU: Een snellere en meer omvattende reactie op ernstige natuurrampen.
Soort initiatief	Wetgevend initiatief

Verdragsartikel	Interne veiligheid: Art. 82, eerste lid VWEU, Art. 84 en Art. 87, tweede lid VWEU RescEU: Art. 196 VWEU
EU-regelgeving	

TIMING

Verwachte publicatie voorstel	Tweede kwartaal 2018
Behandelend Voorzitterschap	Het Oostenrijkse Voorzitterschap, het Roemeense Voorzitterschap en eventueel volgende voorzitterschap.

CONSULTATIE DOOR DE EUROPESE COMMISSIE OVER HET INITIATIEF

Openbare raadpleging	
Routekaart	
Aanvangseffectbeoordeling	
Voorstel van regelgeving en effectbeoordeling	

BEVOEGDE ACTOREN BINNEN VLAANDEREN

Trekkend minister	Deze programma's zijn federale bevoegdheid
Trekkend beleidsdomein	
Betrokken ministers	
Betrokken beleidsdomeinen	

VLAAMSE ANALYSE VAN HET VOORSTEL

Juridisch

Vlaamse bevoegdheid	
Vlaamse rechtsinstrumenten	

Beleidsmatig

Huidig beleid	
Vlaamse context van het initiatief	
Relevantie EU-doelstellingen voor Vlaanderen	
Geschiktheid van de beleidsopties voor Vlaanderen	
Verwachte effecten van het	

initiatief in Vlaanderen	

BETROKKENHEID VAN DE VLAAMSE BELANGHEBBENDEN

Vlaamse belanghebbenden	
Consultatie van de Vlaamse belanghebbenden	
Door de Vlaamse belanghebbenden verwachte effecten	

EERSTE VLAAMSE STANDPUNTBEPALING

REACTIE VANUIT VLAANDEREN OP DE EUROPESE CONSULTATIE

Openbare raadpleging, routekaart, aanvangseffectbeoordeling en/of effectbeoordeling	

EERSTE SUBSIDIARITEITSINSCHATTING

3. Bevoegdheid van de Europese Unie

Interne veiligheid:

Het voorstel is gebaseerd op de bevoegdheden van de EU zoals neergelegd in de artikelen 82, eerste lid, artikel 84 en artikel 87, tweede lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). De EU en de lidstaten hebben een gedeelde bevoegdheid op het gebied van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht (art. 4, lid 2, onder j, VWEU).

RescEU:

Zowel het besluit als de mededeling hebben betrekking op het terrein van de civiele bescherming. Op grond van artikel 6, sub f, VWEU heeft de EU een aanvullende bevoegdheid op dit terrein. Dat wil zeggen dat de Unie bevoegd is om m.b.t. de Europese dimensie van civiele bescherming het optreden van de lidstaten te ondersteunen, te coördineren of aan te vullen. De Commissie baseert de bevoegdheid voor het voorstel op artikel 196 VWEU. Op grond van dit artikel heeft de EU een bevoegdheid om de samenwerking tussen de lidstaten te bevorderen, om zodoende te komen tot een grotere doeltreffendheid van de systemen ter voorkoming van en bescherming tegen natuurrampen of door de mens veroorzaakte rampen. Het optreden van de Unie is er hierbij o.a. op gericht om het optreden van de lidstaten te ondersteunen en aan te vullen met betrekking tot risicopreventie, het voorbereiden van de instanties op het gebied van civiele bescherming in de lidstaten en het optreden bij natuurrampen of door de mens veroorzaakte calamiteiten binnen de Unie. De voorstellen van de Commissie passen binnen deze bevoegdheid.

4. Evaluatie van de subsidiariteitstoets van de Europese Commissie

/

5. Eerste subsidiariteitsinschatting

Interne veiligheid:

Veiligheid heeft een duidelijke grensoverschrijdende dimensie. Samenwerking op EU-niveau en in het bijzonder grensoverschrijdende (operationele) samenwerking en gegevens- en kennisuitwisseling tussen lidstaten en autoriteiten is dan ook een voorwaarde om de interne veiligheid te beschermen. Het Fonds voor interne veiligheid zal noodzakelijke financiële ondersteuning bieden bij de realisering van die doelstelling.

RescEU:

Recentelijk hebben in de EU een aantal rampen plaatsgevonden die mensenlevens hebben geëist en andere schadelijke gevolgen hebben gehad voor burgers, bedrijven, gemeenschappen en het milieu. De rampen zijn zo complex geworden, dat zij de responscapaciteiten van individuele landen en hun capaciteit voor onderlinge bijstand te boven kunnen gaan. Het mechanisme kan gebruikt worden om capaciteit en deskundigheid van lidstaten op het gebied van civiele bescherming te bundelen, zodat zij bij een ramp sneller en doeltreffender kunnen reageren om de bevolking te beschermen. Deze rescEU-capaciteit wordt ingezet als de nationale capaciteit ontoereikend is en wederzijdse bijstand van de lidstaten niet volstaat om adequaat te reageren. Door op EU-niveau ultieme capaciteit op te bouwen, kunnen grotere schaalvoordelen worden behaald. De lidstaten moeten voorbereid zijn op „normale” rampsituaties die zich op hun grondgebied kunnen voordoen, maar zij kunnen bijstand vragen aan andere lidstaten en in het uiterste geval een beroep doen op de rescEU-capaciteit voor extreme en onvoorzienbare situaties of rampen die zeldzame en kostbare capaciteit vereisen.